

RUTH SOUKUPOVÁ

LEPŠIE

ŽIT,

*menej
míňat*

12 TAJOMSTIEV *spokojného života*

KNIŽNICA
SVETOVÝCH BESTSELLEROV

LEPŠIE
ŽIT,
*menej
míňat*

RUTH SOUKUPOVÁ

LEPŠIE
ŽIT,
*menej
míňať*

12 TAJOMSTIEV *spokojného života*

TATRAN

Z anglického originálu Ruth Soukup: Living Well Spending Less,
12 Secrets of the good Life,

ktorý vyšiel vo vydavateľstve ZONDERVAN, Michigan 2014,
preložila Elena Šikulová.

Vyšlo vo Vydavateľstve TATRAN, Bratislava 2015

ako 5051. publikácia a 126. zväzok

edície LUK – Knižnica svetových bestsellerov.

Vydanie I.

Prebal a väzbu podľa pôvodného návrhu spracoval

AldoDesign, Bratislava.

Zodpovedná redaktorka Anna Šikulová

Jazyková redaktorka Eva Mládeková

Technická redaktorka Katarína Junášová

Sadzba RS servis, Bratislava

Vytlačila Těšínská tiskárna, a. s., Český Těšín.

www.slovtatran.sk

:: knihy pre **hodnotnejší** život

„Published by arrangement with The Zondervan Corporation L.L.C.,
a division of HarperCollins Christian Publishing, Inc.“

Copyright © 2014 by Ruth Soukup

Translation © Elena Šikulová 2015

Slovak edition © Vydavateľstvo TATRAN 2015

ISBN 978-80-222-0752-2

*Venujem Chuckovi, Maggie a Annie za to,
že mi neprestajne pripomínajú,
v čom spočíva podstata lepšieho života.*

Obsah

Úvod	11
------	----

Prvá časť: LEPŠIE ŽIŤ

PRVÉ TAJOMSTVO:	Lepší život je iný, než si myslíme	17
	<i>Lepší život závisí od toho, akí sme, a nie, čo máme</i>	
DRUHÉ TAJOMSTVO:	Spokojnosť je voľba	33
	<i>Túžba po tom, čo nemáme, nás vzdaluje od spokojného života</i>	
TRETIE TAJOMSTVO:	Každý má svoj optimálny bod	53
	<i>Hľadanie bodu, kde sa pretína láska s našimi schopnosťami</i>	
ŠTVRTÉ TAJOMSTVO:	Spíšte si ciele, zmení vám to život	71
	<i>Vďaka jasnej dlhodobej vízii a spísaným cieľom naplno využijete svoj potenciál</i>	
PIATE TAJOMSTVO:	Čas nám plynie všetkým rovnako	91
	<i>Spokojný život sa začína sebadisciplínou a správnym rozvrhnutím času</i>	
ŠIESTE TAJOMSTVO:	Menej vecí znamená viac radosti	109
	<i>Zbavte sa nadbytku a budete šťastnejší</i>	

Druhá časť: MENEJ MÍŇAŤ

SIEDME TAJOMSTVO:	Potrebuje menej, než si myslíme	127
	<i>Dohliadajte na spravovanie svojich financií</i>	
ÔSME TAJOMSTVO:	Sporenie je stav mysle	143
	<i>Naučte sa žiť v rámci svojich možností</i>	
DEVIATE TAJOMSTVO:	Ako znížiť výdavky na stravu na polovicu	161
	<i>Malé zmeny, vďaka ktorým veľa ušetríte</i>	
DESIATE TAJOMSTVO:	Čistý domov, pol života	179
	<i>Prečo treba mať doma stále čisto a poriadok</i>	
JEDENÁSTE TAJOMSTVO:	To najlepšie v živote je zadarmo	199
	<i>To najžiadanejšie v živote sa kúpiť nedá</i>	
DVANÁSTE TAJOMSTVO:	Dávať je viac ako prijímať	215
	<i>O spokojný život sa treba podeliť</i>	
	Poznámky	233

Úvod

Z času na čas naruším svoj bežný ranný program polhodinovou cestou na juh mesta Fort Myers do miestnej pobočky CBS, kde chodím nahrávať trojminútový živý vstup. Raz ponúknem tipy, ako čo najviac ušetriť na potravinách, inokedy poskytnem radu, ako znovu získať kontrolu nad rozpočtom, alebo sa podelím o nápadité návody na úžasné ručne vyrobené darčeky. Vo vysielaní ma vždy prekvapí, keď ma predstavia ako odborníčku na šetrenie z poprednej floridskej televízie WINK News.

Odborníčka na šetrenie.

Aká irónia!

A to nie je všetko. V uplynulých rokoch mi prideliť niekoľko podobných titulov: zľavová kráľovná, super šetrička, majsterka v zjednávaní, hviezda úspor. Ani v najdivokejších snoch by mi nezišlo na um opísať sa týmito slovami. Pravda je taká, že nie som expertka na šetrenie peňazí, som expertka na ich míňanie. Oddávam sa chodeniu po obchodoch aj vtedy, keď by som nemala, a rada nakupujem len tak pre radosť. A práve táto „odborná znalosť“ mi v posledných rokoch priniesla nemálo problémov. Nie je preto náhoda, že moja kniha a rovnako aj môj blog sa nazýva-

jú *Living well spending less* (Žiť lepšie, míňať menej), a nie *Living well saving more* (Žiť lepšie, šetriť viac).

Predtým ako som začala písať blog *LivingWellSpending-Less.com*, slovo *skromnosť* mi nič nevrvavelo. Vyrastala som v rodine, kde peniaze nikdy neboli problém. Navonok sme pôsobili, že nám nič nechýba. Nič však nie je len tak a náš život mal od dokonalého poriadne ďaleko. V poslednom ročníku vysokej školy sa mi život zosypal na trosky a dva roky som žila v svete temna a depresí.

Takmer som prišla o život, prežila som iba zázrakom, no bola som zaslepená a nechápala som to. Počas ďalších desiatich rokov som chodila na právo, vyletela som zo školy, vydala som sa, trikrát som sa presťahovala z jedného konca krajiny na druhý a porodila som dve deti.

Desať rokov nepretržitých zmien, počas ktorých boli jedinou stálou v mojom živote nákupné centrá.

A internetové obchody. Amazon.com, Target, Pottery Barn, Gymboree... Náš život som zapratala množstvom predmetov, ale tie nezaplňli prázdno.

No Boh mal plán aj pre stroskotanú nákupnú maniačku, ako som bola ja.

A jeho milosť môže mať aj podobu nákupnej poukážky.

Dnes vášnivo šetrím peniaze, ale nie preto, že by sa mi podarilo nájsť riešenie na zaobchádzanie s osobnými financiami, naopak, každý deň robím finančné prešľapy – aj v tejto chvíli popíjam predraženú kávu s bohatou penou. So svojím archivačným systémom som už mesiac pozadu a zanedbávam aj zapisovanie údajov o všetkých príjmoch a výdavkoch. Míňam na všeličo, čo vôbec nepotrebujem. A platenie účtov každý mesiac odkladám na poslednú chvíľu.

K dokonalosti mám ešte poriadne ďaleko.

Našťastie Boh ma nestvoril dokonalú.

Na ceste za finančnou slobodou som zistila, že stav mojich účtov zvyčajne odráža stav môjho života. Keď mám neporiadok vo financiách, mám neporiadok aj vo všetkých ostatných oblastiach. Šetrenie peňazí ma teda nepohltilo preto, že by som o ňom už všetko vedela, ale preto, lebo som si uvedomila, že peniaze, či už ich je primálo alebo priveľa, prenikajú do všetkých stránok a oblastí nášho života. Priamo súvisia s naším duševným, emočným, dokonca aj fyzickým blahom. Spôsob míňania peňazí odzrkadľuje obsah nášho srdca.

Táto kniha však nie je len príručkou o šetrení peňazí, nie je súborom rôznych príkazov a zákazov týkajúcich sa financií. Je to kniha o tom, ako viesť spokojný život a pritom menej míňať. Vychádza z bolestivo naučených lekcií, ktoré som získala vďaka svojim omylom i úspechom.

A keďže som kresťanka, vychádza aj z toho, čo nám o spokojnom živote hovorí Sväté písmo, preto obsahuje aj viacero odkazov na Bibliu.

Dúfam, že moja kniha bude pre vás podnetom na zmenu – podnetom na prehodnotenie priorít a uskutočnenie potrebných zmien, ktoré povedú nielen k vyššej cifre na výpise z vášho účtu, ale aj k lepšiemu, zmysluplnému, spokojnému a radostnému životu. Nebude to ľahké – trvalá zmena si vyžaduje mnoho úsilia, ale verte mi, prosím, odmena za tú snahu stojí.

Čaká na vás spokojný život. Ste naň pripravení?

PRVÁ ČASŤ

*Lepšie
žiť*

Lepší život je iný, než si myslíme

Nie život sám osebe, ale spokojný život si treba vážiť.

Sokrates, ako ho citoval Platón v diele *Kritón*

Nezhromažďujte si poklady na zemi, kde (ich) moľ a hrdza ničí a kde sa zlodeji vlamujú a kradnú. Ale zhromažďujte si poklady v nebi, kde (ich) ani moľ, ani hrdza neničí a kde sa zlodeji nevlamujú a nekradnú. Lebo kde je tvoj poklad, tam bude aj tvoje srdce.

Evanjelium podľa Matúša 6, 19 – 21

Smiať sa často a veľa; vyslúžiť si úctu múdrych ľudí a lásku detí; získať obdiv úprimných kritikov a strpieť zradu falošných priateľov; oceniť krásu; vidieť v druhých to najlepšie; nechať po sebe aspoň o málo lepší svet, či už cez zdravé dieťa, chodník v záhrade alebo zlepšené podmienky v spoločnosti; poznať, že aspoň jednému človeku sa vďaka vášmu životu dýcha lepšie. To znamená byť úspešný.*

Ralph Waldo Emerson

* Zrejme ide o parafrázovaný úryvok z eseje Bessie A. Stanleyovej z roku 1905, Emersonovi sa pripisuje až od roku 1951.

Ako dievčatko som si v jednej z takmer nepoužívaných hostovských izieb nášho koloniálneho domu z tridsiatych rokov urobila tajnú skrýšu. Bol to nevelký priestor za šatníkom. Tam som sa upelešila a nik ma neotravoval. Strávila som tam celé hodiny a blúdila po svojom imaginárnom svete. V predstavách som si vytvárala dom snov.

Bol to dôkladný, časovo vyčerpávajúci proces. Začala som tým, že som si vybrala najväčší a najohromnejší dom z ponuky nehnuteľností v otcovom časopise *Architectural Digest*. Pred domom bola upravená anglická záhrada, za ním útes s výhľadom na oceán a na predaj bol priam za babku – sedemnášť miliónov. Zo zásuvky v otcovom stole som si vzala štvorčekový papier a načrtla som naň pôdorys prízemia vysnívaného domu.

Nikdy som nezabudla na také nezanedbateľné a nevyhnutné objekty ako krytý bazén, basketbalové ihrisko či herňu. Dokonalý dom podľa mojich predstáv mal mať najmenej desať spální a v každej kozub, miesto na posedenie a priestrannú kúpeľňu pripomínajúcu kúpele. Mali v ňom byť aspoň dve profesionálne vybavené kuchyne, lebo nikdy neviete, kedy budete potrebovať ešte jednu, ďalej tam mala byť jedáleň pre štyridsať ľudí a knižnica veľkosti bežnej univerzitnej knižnice s knihami v policiach od dlážky až po strop a množstvo ďalších podmaňujúcich výstrelkov, ktoré dokázala vyčarovať predstavivosť jedenásťročného dievča-

ťa. Inšpiráciou pre mňa boli najmä domy pre bábiky a časté sledovanie televíznych programov o živote bohatých a slávnych.

Keď som mala hotový pôdorys – vždy mi to trvalo celé hodiny, aby bolo všetko podľa mojich predstáv – pokračovala som dekoráciami. Zo stohu starých časopisov som si povytáhovala rôzne katalógy a celé hodiny som strávila vyberaním nábytku, obliečok a doplnkov do každej izby, počnúc čínskym porcelánom vo vitrínach cez mäkučké uteráky v kúpeľni až po elegantné topánky v šatníku.

Pri listovaní v katalógoch som mala pred očami rozkošné vyparádené deti a milého, pekného, šialene úspešného manžela. Predstavovala som si úchvatnú, bezproblémovú budúcnosť a šťastné chvíle strávené v luxusnom domove.

No keď som prešla všetky katalógy a všetky imaginárne izby som prepchala drahými predmetmi od výmyslu sveta, aj napriek vynaloženému úsiliu a dlhým hodinám stráveným plánovaním ideálneho príbytku, nikdy ma nepremkol pocit spokojnosti. Pocítila som intenzívne sklamanie. Všetko som zaplňala a zaplňala, a vo mne vládol pocit prázdnoty. A tak som vždy začala odznova – nový dom, iný pôdorys – ďalšie nekonečné hodiny strávené túžbami, snívaním a zaplňaním priestoru v nádeji, že tentoraz sa mi to určite podarí.

Život v dome mojich snov bol dokonalý. Vo svojom vy-
snívanom dome som bola šťastná.

Aspoň som si to myslela.

V tých časoch som však vôbec netušila, že si v takom útlom veku vytváram nebezpečný návyk. Začala som si spájať majetok so šťastím. Nadobúdala som vieru, že dobrý